GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2½ galbini mon. sunătória.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrale a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 39. **Brasiovu 1 Iuniu 20 Maiu** **1870.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Contribuiri pentru academi'a rom. infiintiand'a.

Salutarile scopuri, ale carora binefacatórie influintie pentru nationalea crescere le simtimu, pretendu acum si fapte si inca sacrificia pe intrecute dela celu mai pauperu pana la celu mai avutu!

Atatu de incantati n'amu poté fi nici de cele mai divine cuvinte, ce ni ar' insufla sperantia pentru soliditatea vietiei romane nationale politice, catu suntemu incantati de faptele junimei nóstre academice, candu o vedemu emulandu si pentru infiintiarea academiei romane de drepturi. Éca, ca junimea romana e resoluta a-si contribui nu numai influinti'a cu indemnarile, ci si denariulu veduvei alu sacrifica pentru acestu scopu.

Incepemu dar' cu bunu auguru a publicá contribuirile midiulocite de catra junimea romana din Clusiu prin serbarea literaria, ce o arangiá in 3/15 Maiu sperandu, ca acestu feliu de serbari, semnalisate, cu pucine spese, voru deveni una fontana pentru cultur'a nationale in tóta privinti'a:

„Clusiu 27 Maiu 1870.

Domnule Redatoru!

Cu ocasiunea serbatórei de 3/15 Maiu studentii dela academi'a si gimnasiulu rom. cat. de aici arangiara un'a siedintia literaria in folosulu academiei romane de drepturi. Cá venitu curatu ni s'a alesu 55 fl. 15 cr. v. a.

Aducemu cea mai sincera multiamita publicului romanu, ca-ci au respunsu cu atata generositate la apelulu nostru.

Deci primiti, Dle Redactoru, acést'a sumulitia, cá pre o jertfa modesta facuta de publiculu romanu de aici in simtiementulu seu serbatorescu din diu'a de 15 Maiu pe altariulu fiitórei nóstre academii; si totuodata cá unu bunu auguru, ca idea acestui institutu va afla la toti romanii unu pamentu bine pregatitu.

Aici ve presentamu si lista contribuentiloru roganduve se o publicati in stim. Dvóstra diuariu.

DD. Nicolae Popu administratoru prot. 2 fl., Samuilu Vlassa protopu 3 fl., Ioane Bochisiu preotu 1 fl., Ioane Podóba preotu 1 fl., Vasilie Dumitrescu sub-jude proc. 1 fl., Samuilu Porutiu consil. ministerialu 2 fl., Ladislau Vaida secretariu ministerialu 2 fl., Vasilie Ranta asesoru urbarialu 1 fl., Vasilie Nestoru asesoru orfanalu 1 fl., Ioane P. Popescu cond. la cartile funduarie 1 fl., Lazaru Baldi proprietariu 1 fl., Gabrielu Manu jude supr. in pensiune 2 fl., Lazaru Dragosiu ospetariu 2 fl., Ioane Popu teologu absolutu 3 fl., Petru Puiu supra-locotenentu 5 fl., S. Dragomanu 1 fl., Mihaile Mihalasiu sergentu 1 fl., Ioane Grecu sergentu 1 fl., Carolu Ajtaj 1 fl., Georgie Ioanoviciu comerciante 2 fl., Ananiu Trombitasiu proprietariu 5 fl., Mihaile Ianchi maiestru de pardositu 5 fl., Constant. Nasta pardositoriu 2 fl., Ioane Procopiu bucatariu 1 fl., Georgie Trifu mag. de posta 5 fl., Gabrielu Popu cond. la cartile funduarie 1 fl., Samuilu Popu oficialu la tridiec. 2 fl., Leontiniu Popu asesoru 1 fl., Victoru Piposiu consultoru la ecsactoratu 1 fl., Mih. Vaida 1 fl., Iacobu Vestemeanu Georgie 1 fl. Sum'a totala 59 fl., subtragundu spesele de 3 fl. 85 cr., remanu 55 fl. 15 fl. v. a. —

Comitetulu.“

Reinnoimu apelulu facutu catra junimea studiósa din academii si gimnasie, cá in giurulu loru se se adopere cu totii a entusiasma poporulu prin reproducerea cuventarei marelui barbatu Simeone Barnutiu, despre necesitatea academii la romani, cu care ocasiune ofrandele voru curge din convincere si pietate. E onóre a imbraca si rola de cersitoriu pentru unu scopu comunu atatu de urgentu de lipsa. Tesaurulu parintiloru suntu fii loru, si la cuventulu si suplicarea loru pentru unu scopu atatu de nobilu noi parintii suntemu gat'a a face cele mai incordate sacrificia. Se continuamu cu ajutoriulu cerului! —

Nr. 1138/R. 131 1870.

Catra tóte despartiementele

cercuale ale Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu!

Adunarea gen. a Asociatiunei trans. tienuta la Siomcut'a mare in 1869 prin conclusulu seu de sub p. XXI lit. d) a decisu: „se se faca unu registru (o forma de carte de auru), in care se se introduca numele acelor'a, cari se destingu prin beneficia pentru inaintarea literaturei romane si a culturei poporului romanu, incredintiandose conducerea acestui registru, comitetului Asociatiunei cu indetorirea, cá la fiacare adunare gen. se tréca in reportulu seu, si relatiunea numeloru aceloru binefacatori, pre care in decursulu anului, l'a aflatu demni, cá se fia introdusi prin Asociatiune in proiectatulu registru séu carte de auru, ceea ce se va poté intemplá numai dupa aprobarea adunarei generale.“

Pre candu comitetulu Asociatiunei, conformu conclusului adusu in siedinti'a sa de astadi 5, 57 p. II are onóre a aduce prin acést'a la cunosciinti'a tuturoru despartiementeloru cercuale ale Asociatiunei trans., deja infiintiate si infiintiande, susu citatulu conclusu alu adunarei gen. totu odata pentru mai corespundietóri'a efectuire a aceluiasi, -si iea voia, pre calea diuarieloru nationali a rogá pre acele despartiemente cerc. si respective pre directiunile acelor'a, cá se binevoiésca a relationá incéce din timpu in timpu, despre acei barbati, cari s'au distinsu in decursulu anului, prin beneficia, sacrificia si ajutória mai considerabile — in interesulu promoverei culturei si literaturei nationali — aratandu cu tóta esactitatea si sumele sacrificieloru, ajutórieloru séu fundatiunioru facute, cum si scopulu destinatiunei acelor'a, ca asia, acestu comitetu, pre basea atororu informatiuni si date esacte se póta referá la fiacare adunare gen. in cestinatulu obiectu.

Din siedinti'a estraordinaria a comitetului Asociatiunei transilvane tienuta la Sibiiu in 12 Maiu an. 1870.

Ioane Hanea m/p.,
v.-presiedinte.

Ioane V. Rusu m/p.,
secretariu II.

Brasiovu 31 Maiu. La situatiune. Nemultiumirea cresce si se latiesce nu numai in Cislaitani'a intre nationali si suprematisatori, ci pe di ce merge ea se manifestéza acum prin actiuni seriése si resolute si intre nationalitatile din Ungari'a séu Translaitani'a. Transilvani'a si Croati'a numai prin uneltirile fortiei maghiarone, dar' nu cu consensulu maioritatii populatiunii si-au perdutu autonomi'a de dreptu de statu, ceea in catuva, éra Transilvani'a de totu. Acésta chiaru si croatii nationali o simtiescu cu aduncа durere. Loru le pasa multu de sórtea Transilvaniei, pentruca diace si in interesulu loru, cá Transilvani'a, sora de lupta a loru de pana acum pentru ecsistenti'a autonomica si de dreptu de statu, se nu remana cu totulu absorbita in noianulu Ungariei, pentruca Croati'a inca remane fara aliata naturala pentru ecsistenti'a nationala, care si o vede amenintiata, indata ce poporulu romanu din Transilvani'a, care se lupta pentru autonomi'a ei, nu se va respecta cá unu factoru in acésta tiéra. — Nu alte simpathie, decatu cele ale intereseloru comune de aperare in contra amenintiariloru centralistiloru desvólta aceste resuscitari istorice. —

Serbii pasiescu cu resolutiune la restabilirea drepturiloru nationale. „P. N.“ insusi publica dela congresulu serbescu din Carlovicz una telegrama din 24, ce dovedesce acésta. Éca telegrama:

„Carlovicz 24 Maiu. In siedinti'a de adi a congresului serbescu prochiamá Miletics intre manifestatiuni alarmatórie ca: „Congresulu trebuie se-si estinda activitatea sa pe terenulu dreptului de statu (Voivódin'a) si politicu“. Maioritatea a si candidatu pe **Csernovicz de voivodu serbescu.** Disolverea congresului se astépta pe mane.“

De aici se vede, ca situatiunea se totu mai aspresce. Serbii se tienu de privilegiale loru si acum renumera si dreptulu de statu in sirulu acelora. Ce mesuri va luá regimulu ung. facia cu acésta manifestatiune si cu ce consecintie, evenimentele voru dovedi. — Timpulu multe cóce si resecóce.

In Transilvani'a comisariulu r. conte Péchy se departá la Pest'a si la dominiele sale preste véra, fara cá pana acum se fi facutu, de candu e comisariu, vreo intrebuintiare de plenipotenti'a, cu care fù investitu, de a vindeca lesiunile nationali si confesionali. Despretiulu si satiric'a ignorare a limbei romane, denegarea dreptului de a se intruni in congresu micstu besericescu si romanii gr. cat., suntu dóue lovitari mortale, care neodihnescu si impiu de desperare animele romaniloru pe totu locului. Erá numai lucru ecuitabilu, cá insu-si r. comisariu se fi midiulocitu si aici vindecarea raneloru, ce casiuna doreri, cari nascu atate cipete de asupriri si contemnari, ce revólta animele. —

Se nu -si uite stapanii situationei, ca vulnere infipte potu casiuná cu durerile loru si rancune desperate; istori'a e martora la acésta, ca arculu pre intinsu se rumpe. —

In Cislaitani'a desfacerea senatului si a dieteloru si ordinarea nóueloru alegeri, pentru cá dietele se aléga de nou la senatulu imperiale, imbucura pe nemti; pe atata inse ii supera, ca c. Beust a tramisu nota cercularia pe la representantii de langa puterile straine, in care face cunoscute motivele nóuei actiuni a noului ministeriu Potocki, pentru impacarea opositiunei si sustienerea constitutiunei. De ce se dè Beust manunchiu la man'a puteriloru de a se amestecá in trebile interne ale monarchiei, dicu nemtii. Altfeliu inse judeca oposi-

tiunea. Ladislau Rieger adica dede in numele natiunei cosche la ministrulu de esterne alu Franciei principele Latour d'Auvergne unu memorandu, in care arunca unu prepusu asupra conducerei din Austri'a, cumca acésta ambla a nimici drepturile de statu ale tieriloru, cu nedreptatirea nationalitatiloru, si descriendu dreptulu de statu nedependentu alu Boemiei si resolut'a decisiune a cechiloru de a-si apara drepturile istorice de statu, trage luarea aminte a intentiunei opositionaliloru. Póte ca voru fi amblatu acceasi cale si alte memorande — si din acést'a causa pórta nemtii si maghiarii acum frica, ca voru mai contribui si alte voci potente din strainatate la definitiv'a deslegare a causeloru nationale si de dreptu de statu in Austri'a. Cu tóte acestea actiunea lui Potocki e indreptata tocma in prejudeciulu pretensiuniloru cechiloru, finduca nedisolvanduse diet'a Boemiei, se voru dictá alegeri directe in locuiu declaratiiloru, cá dór' asia va deveni si Boemi'a representata in senatulu imperiale. Prin urmare actiunea min. Potocki incepe mai de unde a finitu alui Giskra: dualismu si centralismu dualistícu pe catu se va puté imbetanduse opositiunea cu: ná nimica, tiene bine. Se vede, ca dualismulu se va incórda si in agonia. — Timpulu inse si absolutismulu tóte le va cóce si rescóce si aici. —

Propunerea comisiunei

sinodului archidiecesanu gr. or. pentru imbunatatirea subsistintiei clerului primita in siedinti'a X din 28 Aprile suna dupa „T. R.“ asia:

a) Emolumentele de orice natura, ce au fostu impreunate cu posturile preotiesci pana la actualea organisatiune a parochieloru din archidiecesa, nu se potu micsiorá nici prin contracte, nici prin concluse parochiali si micsiorarile incercate séu efeptuite se dechiara de nulificate; din contra, acelea emolumente suntu dupa impregiurari si dupa putintia a se mari in fiacare parochia, aducunduse in proportiune drépta cu cerintiele timpului presentu.

b) Se indatoréza comitetele parochiali cá, pre langa imbunatatirea ce se va puté face subsistintiei preotiloru prin concursulu crestiniloru si din averea bescericiloru, se fia cu luare aminte a se folosí de hotarirea legei dietali din anulu 1868 art. 53 § 23, asemenea sá fia cu privegliare comitetele parochiali, cá déca se face undeva comasare si segregare de paduri si de pasiunitu, se esópereze cu ocasiunile acelea si pentru bescricele nóstre parti cuviintióse, in intielesulu patentei urbariali din 21 Iuniu 1854.

c) Cu ocasiunea acestoru concluse ale sinodului archidiecesanu se insarcinéza prin consistoriu comitetele protopresbiterali, cari in tóte siedintiele loru au se ia in seriósa pertractare cestiunea dotatiunei preotiesci so se puna in cointielegere cu comitetele parochiali in privinti'a acést'a si se dé acestor'a informatiunile necesarie pentru punerea in lucrare a celoru cuprinse in punctele a) si b).

Totu odata se indatoréza comitetele protopresbiterali a face cu finea lui Ianuariu despre resultatulu acestoru mesuri reportu detaiatu la sinodulu archidiecesanu prin consistoriu. Si finduca repórtele ce se astépta la sinodulu archidiecesanu viitoriu suntu cele d'antaiu, pre langa acelea este de a se alaturá si cate unu conspectu, in care se se cuprinda atatu isvórele, din cari s'ar imbunetati dupa impregiurarile locali subsistinti'a preotiloru, precum si tóte veniturile preotiesci din protopresbiteratu din cei cinci ani din urma si adica de pre anii 1865 pana la 1870. Datele pentru conspectele aceste se se inainteze la comitetele protobresbiteriali prin comitetele parochiali celu multu pana la 31 Decembre a. c.

d) consistoriulu archidiecesanu se deslusiésca printr'unu cercularin detorinti'a si modulu de procedere, ce se statoresce prin acestea concluse pentru comitetele parochiali si protopresbiteriali; éra despre resultatu se reportéza la prosimulu sinodu archidiecesanu pre langa reportele si conspectele, ce se astépta din partea comitetelorn mentiunate.

In fine consistoriulu se aduca la prosimulu sinodu unu proiectu de lege pentru regularea parochieloru, respective pentru succesiv'a reducere a numerului preotiloru.

Acésta propunere se primesce.

Cá tienetórie de acestu obiectu se referéza inca asupra duoru propuneri si anume un'a facuta de catra deputatulu Ioane Gallu si ali'a de catra I. Cosmuti'a. Celu d'antaiu core dotarea preotiloru nostri din unele comune din muntii apuseni si anume din comunele: Presac'a, Galati, Fenesiu, Petrosieni, Ziatn'a, Buciumu, Abrudu, Abrudu-satu, Carpenisiu, Campeni, Sohodolu, Rosi'a, Ponorelu, Vidrele, Albacu, Scarisiór'a, Négr'a, Secatur'a, Ofenbai'a, Ciór'a, Sartesiu, Brazesci si Muncelu din partea fiscului regescu, precum suntu dotati si preotii de confesiunea gr. cat. din comunele amintite. Pentru elaborarea unei representatiuni la locuiu competente se se esmita o comisiune de trei membri.

Comisiunea recomanda afacerea acést'a deosebitei atentiuni a consistoriului. Se primesce propunerea comisiunei. — Celu de alu doilea propune cá in cointielegere cu organele politice se faca comitetele protopresbiterali o conscriere a veniturilor parochiali si cu privire la acést'a se se faca unu regulamentu conformu carui se se imparta ajutoriulu de 24.000 dela statu si din interesele fondului de 30.000.

Comisiunea aréta, ca partea d'antaiu a propunerei e superata, éra partea a dóu'a o acceptara si recomanda consistoriului facerea unui regulamentu spre alu asterne celui mai de aprópe sinodu archidiecesanu. Mai recomanda si preferinti'a de a se tramite banii din ajutóriele mentionate prin posta decatu a veni protopresbiterii in persóna spre redicarea loru.

In acestu obiectu iau cuventulu Popea, Macelariu, Puscariu si Glodariu.

Presiedintele deslusiesce procederea de pana acum, dechiarandu, ca cu placere primesce propunerea de a se face unu regulamentu in privinti'a acést'a.

Propunerea comisiunei se primesce. —

Despre reportulu comisiunei petitionarie in sied. XI din 29 Aprile:

In rondulu primu reportéza referintele asupra petitiunei din partea comunei bescricesci Certege, carea cere esmiterea unei comisiuni neinteresate, spre cercetarea causei parochului depusu M. Contesu, ceea ce se primesce. — Ce privesce dechiaratiunea unoru sinóde parochiali din protopr. Dobrei facia cu anecsarea acestui tractu la altulu, se transpune la comisiunea ce se va infiintiá pentru arundarea protopresbiteratelorn. — Caus'a parochului Petru Popeanu din Cetegiu, aflanduo comisiunea, ca e de natura curatu disciplinaria se transpune consistoriului archidiecesanu spre a urmá cu dens'a in intielesulu legiloru bescricesci. Asemenea se transpune consistoriului aratarea facuta de adm. protop. din Apahid'a, Lazaru Maximu de Catico despre conturbarile relegionari ce le comite protop. gr. cat. din Simleu, I. Silasi.

Propunerea dep. Glodariu, de a se tramite trei deputati la Bucuresci, pentru recastigarea mosiei Merisieni pentru metropoli'a romana gr. or. comisiunea a aflat'o facia cu impregiurarile presente pucinu folositória, ba fara de a dá sperantia de vre unu resultatu si de aceea e sinodulu de parere se se concréda afacerea presidiului. Propunetoriulu nu e multiamitu si staruiesce pre langa deputatiune, provocanduse la procederea brasovenilorn. Mai participa si altii la obiectulu acest'a, in fine inse dupa deslusirile date de presidiu la propunerea dep. Bologa se primesce propunerea comisiunei cu adausulu, ca presidiulu se caute se intetiésca lucrulu pre calile cuviintióse.

La ordine vinu acum dóue propuneri facute de dep. Fodoreanu si date acelei comisiuni spre reportare. Un'a privesce conturbarile relegionari ce se facu din unele parti pentru plutirea tacsei sidocsiali, cum adica unii ómeni o folosescu acést'a dreptu midiulocu de a sterni ur'a crestiniloru nostri catra beseric'a loru(?!) si de ai atrage la beseric'a gr. cat., unde nu se cere plutirea acestei tacse. Propunetoriulu susu amintitu e de opiniune, cá se se faca o midiulocire la regimulu statului, cá conturbarile provocate pre calea acést'a se fia pedepsite; éra comisiunea e de opiniune, ca preotii si comitetele parochiali din comunele bantuite de acestu reu, din casu in casu, se faca numai decatu aratare la oficiolatele respective si se staruiésca, cá se se pedepsésca cei vinovati; spre acestu sfersitu consistoriulu se emita unu cercelariu, prin carele se se instreuze poporulu, ca co are de a face candu se intempla conturbari provenite din atitiari contra platirei tacsei sidocsiali. Sinodulu primesce propunerea. Se nasce inse o desbaterc mai indelungata la alta propunere a aceluiasi deputatu si adica, ca comunele se solvésca ecuivalentulu pentru mosiele bescericesci ce le folosescu preotii cá parochi. Discusiunea carea se estinse si asupra celorualte contributiuni de feliulu acest'a, se facu greóia, din causa, ca de o parte cautau, cá prin resolvirea ecuivalentului si contributiuniloru din partea comuneloru, aceste se-si pastreze dreptulu de proprietate; de alta parte se vedea temerea, ca comunele vediendu-se imporerate din caus'a crescerei beneficieloru preotiesci voru incungiurá ocasiunile de a mari portiunile canonice. Dintre parerile celoru mai multi, cari participara la desbaterea obiectului acestu'a, amintimu de cea a dep. Dr. Tincu, carele cá pentru principiulu de a plati comun'a sarcinile mosiei eclesiastice, inse parochulu se despagubésca pre comuna, platindu epitropiei inapoi séu cerendu epitropi'a dela parochu sum'a contributiunei; dep. Cristea inse dicea, ca de si parochulu e numai usufructuariu, din consideratiune cá se nu se sparia poporulu de crescerea portiunei canonice, se solvésca parochulu sarcinile pamentului folositu de densulu; éra la casu candu se ar' decide altfeliu, nu este nici decum parere, cá parochulu se fia espusu la discretiunea comitetului parochialu se i mérga cu carticica mereu pre capu, ci se se afle o modalitate mai demna de védi'a parochului; Popescu (prof.) e pentru absoluta purtare a sarciniloru din partea comunei de óre ce si asia veniturile parochiloru nostri suntu fórte mici; la cea ce Dr. Tincu reflectéza, ca atunci numai testéza nime pentru preoti. Presiedintele da deslusire in acestu obiectu dupa casuri obvenite in practa si e de parere, ca ecuivalentulu se fia platésca proprietariulu adica comun'a, éra parochulu cá usufructuariu se platésca contributiunea. La desbaterc mai lau parte afara de cei de mai nainte: Nemesiu, Fodoreanu, Filipescu, Gaboru, Branu de Lemenyi si Dr. Glodariu. Deci se conclude in principiu, ca ecuivalentulu si contributiunea se o solvésca proprietariulu, remanendu consistoriului, la propunerea dep. Boiu, calea deschisa a se acomodá in privinti'a acést'a si dupa impregiurarile dictate de lipsele locali.

Comisiunea pentru scólele confesionali aduce o propunere, carea sinodulu redicanduo la valóre de conclusu va servi de unu indreptariu pentru senatulu scolasticu. Propunerea dispune:

a) Unu proiectu de lege se elaboreze senatulu pana la sinodulu urmatoriu pentru organisarea interna si esterna a scóleloru nóstre din archidiecesa;

b) unde nu suntu se caute se se infiintieze scóle, unde suntu se se intocmésca scólele conformu misiunei loru; c) se ingrigésca de imbunetatirea lefiloru invetiatoriloru, si protopresbiteriloru se li se inlesnésca visitatiunea scóleloru prin remuneratiuni din fondurile arondicecesane: d) conservarea edificieloru scolari, procurarea recuisiteloru si infiintirea scóleloru de pomaritu; e) se ingrigésca cá copiii se cerceteze scólele regulatu si se introduca scóle de repetitiune séu de dumineca; f) la locurile corespundietórie se ingrigésca a se infiintiá scóle de modelu si g) se pregatésca unu tabelariu statisticu despre scólele nóstre din archidiecesa. — Se primescu tóte in bloc.

Popescu (prof.) propune escrierea unei colecte din partea consisoriului pentru infiintiarea unei scóle normale practice (pedagogice) pre langa institutulu pedagogicu. Se primesce.

Comisiunea pentru arundarea cercuriloru electorali se dechiara in permanenta si va elabora pentru prosimulu sinodu unu operatu in privinti'a acést'a.

Dela sinodulu eparchiale aradanu.

Aradu 29 Aprile 1870.

Vorbirea presiedintelui, s'a primitu cu entusiastice si repetite strigari de „se traiésca“. Urmandu la desbaterc punctulu ultimu din programa, propune diu Besanu, cá membrii sinodului se se imparta in 4 sectiuni verificatórie asia, cá in fiacare sectiune se fia 5 din cleru si 10 laici, ceea ce indata se si primesce. Sectiunea d'antaiu e compusa din dd.: A. Machi, Cornea, Sabo, Sierbanu si Vasilieviciu din cleru, si dd. Popa, Iul. Grozescu, Ves'a, P. Petroviciu, Popoviciu Deseannlu, I. Moldovanu, Haic'a, Borha, L. Lazaru si I. Motiu din laici; sectiunea a II din dd. I. Belesiu, M. Dreghici, T. Filipu si S. Bic'a din cleru si dd. M. Buneiu, A. Popoviciu, G. de Fagarasi, Bic'a, D. Cadariu, I. Popescu, L. Ionescu si Petru Suciu din mireni; sect. a III din dd. G. Neteu, Chirilescu, Gruiciu si Groza din cleru si E. Misiciu, M. Besanu, D. Nicóra, Drigou, Dr. Eugeniu Mocioni, E. Magu, T. Lazaru si U. Babesiu din mireni; sect. IV dd. I. Papu, L. Ratiu, N. Beldea si P. Suciu din cleru si dd. E. B. Stanescu, I. Popoviciu, T. Halicu, Hornoiu, V. Mocioni, P. Cosm'a si Sim. Borlea.

In siedinti'a a II, tienuta in 20 Aprile, presinta, dupa autenticarea protocolului siedintiei trecute, referentii deosebitelorn sectiuni resultatulu fu-

crariloru loru, din care se vede, ca se verificara preste 42 membri.

Se purcede la alegerea definitiva a notariloru si se alegu: I. Groza, P. Suciu din cleru, P. Cosm'a, G. Pop'a, I. Grozescu si M. Buneiu din mireni.

Se alegu urmatóriele comisiuni:

1. Pentru facerea regulamentului din 3 membri.
2. Pentru verificare din 6 membri.
3. Pentru bugetu statatória din 3 m.

Unii ablegati sositi mai tardiu -si presenta credentionalele; asemenea se presenta si catova proteste si petitiuni, care se predau comisiuniloru respective.

Presiedintele referéza despre introducerea statutului organicu, despre statistic'a diecesei si fonduri.

In siedinti'a din 21 Aprile -si presenta par. P. Groescu si din P. Cermena credentionalele, care se trecu la comisiunea verificatória.

O petitiune a comunitatei Iul'a germana se preda comisiunei petitiunarie.

De óre ce nu se póte duce unu protocolu stenograficu se incuviintiéza facerea unui diuariu, care se contiena decursulu desbateriloru mai pre largu decatu protocólele.

Se alege o comisiune de 5 pentru autenticarea acestui diuariu.

In siedinti'a a IV tienuta in 22 Apr., asterne comisiunea pentru facerea regulamentului elaboratulu seu, care atatu in desbaterea generale catu si in cea speciale se primesce.

Referentulu comisiunei verificatórie reportéza verificarea dlui E. Mocioni.

Se presenta reportulu comisiunei petitionarie si se pune pre siedinti'a viit. la ordinea dilei.

In siedinti'a a V tienuta in 23 Aprile se presenta, dupa finirea ceremonialului indatinatu, petitiunile comuneloru amestecate. Prin aceste petitiuni se descopere sinodului nedreptatile, ce serbii -si permitu asupra romaniloru remasi sub ierarchi'a serbésca — jugulu ierarchiei serbesci nu le-a fostu mai aspru decatu acuma, de candu s'a infiintiatu metropoli'a romaniloru. — N'au la cine se plange, ca-ci § 8 art. IX din 1868 prevede unu judeciu delegatu, carele inca nu s'a mai delegatu.

Sinodulu decide esmiterea unei comisiuni, carea se faca dimpreuna cu sinodulu Caransebesiului pasi comuni catra dieta pentru modificarea acelui § de lege.

In siedinti'a din 24 Aprile se autentica protocolulu. Presiedintele respunde la o interpelatiune particularia, facuta in siedinti'a de eri; se alege dupa aceea o comisiune mare finantiara si alt'a mai mica pentru organisarea consistoriului. Se primesce otarirea, ca preotii nu potu portá posturi ne compatibili cu chiamarea preotiésca. S'a propusu infiintiarea unei foi bisericesci, ceea ce nu se póte primi din causa ca nu suntu bani.

Vasilieviciu propune infiintiarea unei catedre de releg. rom. or. la gimnasiulu din Beiusiu, la ce sinodulu decide a se infiintiá asemenea catedre la tóte institutele ce le cercetéza si teneri romani de releg. ortodoxa.

In siedinti'a din 25 Aprile se predau mai antaiu mai multe petitiuni asternute sinodului, comisiunei de petitiuni.

Presiedintele presenta unu proiectu pentru organisarea parochieloru si dotarea preotiloru. Sinodulu otaresce a alege o comisiune pentru caus'a acést'a.

D. Dringou face o propunere pentru regularea teologiei si a preparandiei; propunerea i se primesce si se tramite la comisiunea organisatória.

Borlea reportéza in numele unei comisiuni, ca nu este cu cale cá noi confesionalii se alegemu si senatele scolarie comitatense, din causa, ca aceste senate infiintiate, pentru de a straformá scólele nóstre confesionali in scóle comunali, vatama autonomi'a nóstra bisericésca si scolaria.

Presiedintele face unele observatiuni in acést'a causa.

Se incinge in afacerea acést'a o desbatere infocata si lunga intre Babesiu si Ionescu. — „T. R.“

Beiusiu 15 Maiu 1870.

Onoratulu publicu romanu interesatu de progresulu sperantiei venitoriului, seu a cuprinsu totudeun'a cu amóre caldurósa modestele intreprinderi ale societatii de lectura a tenerimei studióse de aici si prin acést'a a incuragiatu pre surculii traianidi la continuarea desvóltarei loru, si a indemnatu la activitate mai intinsa. Atatu acést'a incuragiare catu si apretiarea binevoitória a aspiratiuniloru june manifestata la mai multe ocasiuni a facutu, ca societatea nóstra de lectura -si tiene de dorintia placuta a-si arátá in totu anulu fruptele nesuintieloru sale prin cate o productiune literaria publica.

Deci si estu timpu s'a resolvitu a incununá activitatea sa printr'o productiune literaria publica, ce o va arangiá in 14 Iuniu c. n., adica in diu'a a trei'a de Rosalii dupa urmatoriulu programu:

1. „Mersulu lui Stefanu celu mare. Pre o stanca négra“ de Bolintineanu, ecsecutatu de corulu instrumentalu.

2. Cuventu de deschidere de clar. d. conducatoriu.

3. Corulu vocalu va intoná pies'a nationala „Corón'a Moldovei“.

4. Ioane Groz'a stud. de clasea a VI va dechiamá o poesia originala a sa „Catra Romani“.

5. Corulu instrumentalu va cantá „Doina Horii“.

6. Disertatiune „despre datinele poporului romanu mai alesu din Crisian'a“, compusa si diserata de Atanasiu Tuducescu stud. de cl. a VIII.

7. „Cantece popórale“ intonate de Iac. Onea stud. de cl. a VIII in costumu nationalu dupa form'a pastoriloru din muntii Sibiiului.

8. Aureliu Suciu va dechiamá poesi'a „Dupa prim'a mea amóre“ de I. Badescu.

9. „Idiotulu“ satira, compusa si predata de Moise Tom'a stud. de cl. a VIII.

10. Corulu instrumentalu va ecsecutá „Ardeléna“.

11. Vasiliu Popu stud. de cl. a VIII va dechiamá poesi'a „Unu suspinu din Carpati“ de Al. Tom'a.

12. Corulu vocale va intoná „Destéptate romane“.

13. Cuventu de inchidere rostitu de clar. d. conducatoriu.

14. „Mersulu studintiloru cantatu de corulu instrumentalu.

Inceputulu va fi la 10 óre inainte de amédi, éra la 4 óre dupa amédi se va tiené petrecere de dantiu in paduriti'a orasiului.

Speramu, ca amórea, cu carea ne-a sprijinitu onoratulu publicu romanu va fi totu atatu de caldurósa cá pana aici, dreptu-ce credemu, ca ne va onorá cu presenti'a-i stimata.

Din siedinti'a a XIX a societatii de lectura.

Teodoru Rosiu m/p.,
profesoru gimn., conducatoriulu societatii de lectura.

Moise Tom'a m/p.,
notariu alu corespondintieloru.

Graeciu (Grâz) 5 Maiu 1870.

Ce voiescu nemtii din Cislaitani'a!

Die Redactoru! De multu nu v'amu impartasitu de aici nimica despre opintirile politice si miscarile ei causate cu deosebire prin neasteptat'a potcinire a adoratului Giskra. Amu asteptatu cu sete se vedu, ce masca voru mai imbracá nasdravenii mameluci, ce altucum se dechiará cu tóta ocasiunea de cei mai mari liberali, incatu unulu, ce nu le cunósce impertinenti'a, cu care profanéza sacrulu „liberalismu“, retacindu ar' cugetá, ca -su cei mai mari liberali de pre lume. Sermana libertate cum te manca . . . . !

In consecinti'a si neconstanti'a ce o profeséza organele acestei coterie nu póte se afle asemenare. Numai cu unu anu dóra mai inainte, pre candu se desbatea prin tóta diuaristic'a cunoscut'a resolutiune a poloniloru, eră cu mani cu pitióre contra ei; dupace inse au datu cu capulu de stanca, dupace li s'a baricadatu calea, pre care dorieau asiu realisá visurile cele dulci de egemonisarea si oprimerea celorualte nationalitati, au inceputu a spalá beat'a resolutiune polóna de densii intinata si a se face a acceptá cu sufletu si trupu tóte pretensiunile loru; se insemnamu numai atata, ca totu odata se declará serbatoresce, ca cechiloru si slaviloru nu voru concede nemica. In Galiti'a nu li se periclitéza nemic'a, ca-ci acolo nu au frati de unu sange, in Boemi'a si tierile slave dela sudu inse nu voru concede nemica, ca-ci altfeliu li se periclitéza interesele germane, nu voru suferí, cá elementulu slavicu se redice man'a asupra germaniloru (sic!). Ecce libertatea! Vederemo!

Cu ocasiunea desbateriloru asupra memorandeloru maioritatii si minoritatii, ei erá cei mai ageri defensori ai memorandului lui Giskra, pre care lu redicá pana — in nori, glosandulu de uniculu salvatoriu alu Austriei. Resultatulu nemernicului Giskra lu amu vediutu, ne-amu convinsu despre poterea lui erculana. Dupace sermanulu Giskra dintr'odata a cadiutu, cá din nuori dimpreuna cu memorandui cu totu, toti au inceputu alu parasí, ma fara crutiare a-mi lu si cicí frumosielu, facundui imputare, ca de ce nu au facutu concesiuni poleciloru. Cá prin minune dintr'odata s'au metamorfosatu din centralisti incarnati in antonomisti, adica acuma nu mai tienu constitutiunea din Decembre 1867 de santa si infalibila.

Din aceste se potu realisá prea lesne colorile cameleonice ale politiciloru nostri. Unu faptu abatatoriu pentru cei nepreocupati este indolenti'a, cu care e imbraciosiatu faimosulu Dr. Kaiserfeld, ce pana acuma erá adoratu cá unu idolu din partea Graecieniloru, pentruca densulu nu se dá dupa parulu loru, ci vrea a fi mai consecente in politic'a sa.

Multi din on. cetitori voru cugetá, apoi ce vrea asta partita de octroare, unde tientescu tentendiele ei. Aici lasu se vorbésca unu frate de alu loru, unu germanu ce se bucura de o reputatiune frumósa in Europ'a; éta ce dice diu Schuselka in organulu seu despre asta partita:

„Acésta partita voiesce se domnésca preste popóra cu forti'a, cá astfeliu se le indemne la fapte de fortia, se le provóce la lupte revolutionarie, carora suntu securi, ca Austri'a nu le va contrastá. **Apoi** astfeliu se vina timpulu doritu de acesti austriaci falsi, candu poterile vecine se declare: Austri'a nu mai póte ecsiste, i a trecutu timpulu. Nu e mai multu stilpu alu pacei comune, ci mai multu o amenintiare a pacei, deci trebuie disolvata si impartita. Spre acestu scopu lucréza acésta partita, pentruca nu mai voiesce ecsistentí'a Austriei, nici mai vrea se scia de ea. — Acésta partita lucréza in interesulu inimiciloru Austriei. Ea lucréza mai antaniu, mai de aprópe si mai multu pentru Prusi'a, fara inse de a sci si de a voi totudata pentru Rusi'a si Itali'a.“ — Éca mant'a sub care se ascundu, si cu care se invalescu, cá se nu i cunósca lumea, se declara de cei mai credintiosi aparatori ai Austriei, apoi pre sub mana lucra din tóte poterile spre resturnarea, spre totala ei **apunere.** Nu poloni, nu slavii, nu cechii suntu inimicii interni ai Austriei, pentru ca nu aceia suntu inimici, ce arata erorile sistemului guvernementale, si voru se le emendeze, ci aceia, cari voru se le astupe; insusi germanii suntu inimicii incarnati, ce lucra spre ruinarea, spre etern'a ei apunere. Nu intielegu aici tóta poporatiunea germana, ca-ci atunci asiu pecatuí, ci singuru numai partit'a amintita, numai acésta coteria, ce cochetéza continuu cu cele 40,000.000 dela nordu, ce gravitéza din tóte poterile la unitatea germana ce are se-si puna unu pitioru pre ruinele Austriei; numai acésta fractiune ce altcum din ce in ce se micsece, se opune la orice schimbari din sistemulu inauguratu. Federalismulu -si lu inchipuescu de o chimera, si pentru ce! Pentruca in federalismu si ei cunoscu, ca Austri'a din nou se póte aventá la o pasetiune mai buna, din nou se póte smulge din noroiulu, in care se afla astadi; asta inse nu le vine la socotéla, ca-ci atunci numai au pretestu, nu mai au masca, sub care se póta gravitá spre nordu, atunci totu planulu le este nimicitu.

Cu totulu alta e politic'a poporului germanu, intielegu a claseloru ce compunu massa poporului. Lucratoriulu de rondu intielege mai bine constitutionalismulu, elu precepe mai bine ce insemnéza sublimele cuvinte de „libertate, dreptate si ecuitate decatu fariseii ce cu o maniera audace i se oferescu de conducatori. Da! pentruca elu nu se scia imbracá in totu feliulu de masca; elu vorbesce totudéun'a cu sinceritate si franchétia acea ce i dictéza ratiunea si i sioptesce anim'a; elu -si canta in altu locu fericirea venitoriului seu, nu la nordu nici la vestu, ci in singur'a lui patria. Dorintiele poporului germanu adeveratu, nu variaza de feliu de dorintiele celorualte popóra. Elu asemene voiesce se fia pace si dreptate in fiéra, elu asemene uresce privilegiale, elu contemnéza pre toti cei ce lucra in numele lui in contra interesului comunu in contra ecuitatiei, dreptatiei si libertatiei, care singure potu se fia fundamentulu pacei si alu prosperitatiei.

Unu esemplu eclatantu despre espresiunea poporului germanu de aici a data adunanti'a poporala convocata de reuniunea democratica — (insemnu aici, ca o adunantia poporala convocata de reuniunea germaniloru liberali, spre a votá o adresa Dr. Rechbauer, pentruca vedi dómne — in senatulu imperiale s'au invoitu la ceva concesiuni poloniloru, fù cercetata mai numai de studenti si rigorosanti) — la care au participatu preste o mi'a de persóne, lucratori, industriasi, fabricanti, maiestri si o comuna frumósa de inteligenti.

2 puncte se desbatura si primira cu unanimitate in asta adunare: 1. Spargerea dieteloru si a senatului imperiale, si compunerea altora prin alegeri nóue prin barbati democrati, adeverati repre-

sentanti ai poporului, ca-ci numai pre basea democratiei, pre principiulu adeveratei libertati se póte constitui si intari Austri'a, nu mai astfeliu se póte restitui linistea si pacea interna. „De ce se nu se bucure si polonii, cechii si slovenii de asemene drepturi ca si nemtii? Au acésta e libertate? Acésta este dreptate, candu o natiune, candu unu poporu se impulpa a domni preste altulu! Numai egal'a indreptatire in drepturi si libertati a tuturoru nationalitatiloru din Austri'a, póte se ne asecureze pacea si linistea interna, basea unui venitoriu mai bunu precum si ecsistenti'a Austriei, si acésta egalitate si dreptate o dorimu noi“ curente de aeru suntu aceste din gur'a unui simplu lucratoriu: alu 2 punctu fù stergerea concordatului, ce nu e alt'a decatu o inventiune — spre a tiené pre poporu in labirintului intunerecului; „diosu cu concordatulu!“ strigá intréga adunarea.

O mare sensatiune a facutu aici o cuventare a profes. de drepturi la universitatea de aici Dr. Maasen, tienuta in reuniunea catol. conservativa in 25 l. tr., cu deosebire mare neplacere a facutu coteriei decembristice. — Permite-mi dle Redactoru! se-ti citezu numai unu pasagiu din acesa faimósa vorbire: Dupa ce demascá politic'a lui Rechbauer et cons., dupace recapitulá in scurtu istori'a Austriei in anii din urma si erorile sale politice, continuá astfeliu: „Este ast'a adeverata si drépta impacaere (a lui Rechbauer) candu 2 se impreuna la olalta spre a subjugá pre alu 3? Unde remane aici dreptatea? Si in a cui interesu vor a domni dloru pre ruinele libertatiei celoralalte nationalitati? In interesulu germanismului nostru? Nici odata. Cá germani ce suntemu protestamu din tóte poterile contra unei astfeliu de arogantia impertinenta, si credulitate, ca germanismulu astfeliu ar' castigá ceva, ca germanismulu ar' ajunge pre asta cale la adeverat'a lui insemnatate, si si-ar' poté implini misiunea sa, candu ar' vatamá drepturile altoru nationalitati, ce se bucura de asemene titlu si reputatiune cá si noi“. — Apoi incheie: „Nu se invirte intrebarea pre langa acea, ca cine se domnésca, slavii séu germanii; ci pre langa acea, ca toti se fimu liberi, ca toti se vietuiésca astfeliu, si so-si implinésca detorintiele si misiunile sale precum le-au seditu Ddieu in anima“.

E de insemnatu, ca decandu s'a respanditu faim'a, ca Potocki are de cugetu a desfiintia tóte dietele si senatulu imperiale in tóte partile se facu miscari insemnate, si agitatiuni pentru nóuale alegeri; cu deosebire mare activitate desvolta reuniunile politice alu caroru numeru merea li se inmultiesce. Cu mai mare zelu si energia lucra slavii. Se lasamu astadata pre slavii din Boemi'a, Morari'a si Silesi'a, ale caroru pretensiuni le cunóscemu din declaratiunea din 22 Augustu 1868, cari tóte tindu la restituirea regatului lui Wenzel; se cercamu pre unu minutu, ce voiescu slavii dela sudu, ce pretindu, si de ce aspiratiuni se nutrescu?!! (Va urmá.)

Min. Potocki a decisu a dá polonilorn unu min. de resortulu loru. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. „Romanulu“ ne relatéza unu ce tristu si consternatoriu, déca va fi adeveratu, ma de s'ar da lovitura tirana si academiei scientifice, apoi blastemu, trasnetu si putiósa asupra sacrilegei mane, care va cutedia si unu atare atentatu in contra reinviarei natiunei prin sorgintele vietiei ei, care e academi'a. Eca ce ne spune „Rom.“ :

„D. Esarcu a fostu numitu directore la ministeriulu culteloru si instructiunei publice. Acésta numire a promisu si promite a fi din cele mai nimerite, din cele mai folositórie.

Instructiunea si educatiunea este temeli'a tuturoru societatiloru. Ea ocupa acum in tóta lumea loculu antaiu in aspirarile, in cugetarile si lucrarile cetatianiloru, si dens'a cere si dobandesce protutindene cele mai mari reforme. Ce dar' cere ea la noi, unde putemu dice fara esagerare, ca mai ca nu ecsiste? Si dela cine putemu asteptá reformele trebuintióse, veghiarea si aventulu celu mai mare pentru instructiune, de nu dela d. Esarcu, care s'a consacratu ei, a facutu dintr'ens'a simbolulu seu, devis'a sa?

Si se nu se dica, ca d. Esarcu este directore, ér' nu ministru, ca-ci se scie, ca directorele face, trebuie se facá mai multu decatu ministrulu. Capii divisiuniloru si directorele suntu petrele, cari macina graulu -si lu prefacu in faina. Si apoi, care ministru va cutediá se respinga cererile ce i va face d. Esarcu pentru instructiune si educatiune? Nici unulu! D. Esarcu cá directore are, in acésta privintia, puterea unui ministru, este adeveratulu ministru. Salutamu dar' venirea sa la directiunea ministeriului culteloru si instructiunei publice si asteptamu cu fericire se lu vedemu puindu in lucrare bunele si binefacatóriele sale aspirari pentru instructiunea si educatiunea publica.

Cá se salutamu inse venirea la putere a dlui Esarcu intr'unu modu demnu de dumnélui, se i facemu cunoscutu o calumnia, ce circula de cateva dile, cá astfeliu, puindu-o in lumina, ea se dispara indata.

Se spune, ca d. Esarcu, care a avutu nobil'a si binefacatóri'a aspiratiune de a devení apostolulu instructiunei si educatiunei; d. Esarcu, care a contribuitu fórte la formarea societatii instructiunei si educatiunei, alu careia este si vice-presiedinte; d. Esarcu, luandu acum directiunea ministeriului instructiunei publice(?), voiesce a suprime subventiunea ce se da de catra natiune societatii academice? Se spune, ca d. Esarcu ar' fi voindu se surpe astfeliu acea mare creatiune a lui 11 Februariu, se surpe acele colóne de granitu, destinate a deveni putere'a temelia a nationalitatii romane, si acésta tocmai acum, candu societatea academica se ocupa cu dictionariulu si-a isbutitu a aduce dela Moscv'a manuscripte, ne tiparite inca, de ale lui Cantemiru. Inca odata, acést'a este preste putintia, acestu se dice este o calumnia, si afirmamu, ca nu voru trece 24 de óre si d. Esarcu va taciuná prin „Monitoru“ acésta nerusinata calumnia.“ —

Asteptamu cu nerabdare demintirea scirei acestei fatale si funeste prin „Monitoriu“, care de se va adeveri, va aruncá cea mai infernale pata, cea mai mornica umbra de gidii culturei, stimei si ai luminarei natiunei romane si pe toti acei, sub a caroru si cu a caroru influintia si concedere se va face unu asemene atentatu asupra maiestatii intregei natiuni romane, — care inse va sci odata resbuna una asemene cutediare, — déca unii carnefici cá acela nu s'ar sfi a se pangari pana si cu atentarea paladiului natiunei romane!!! — Se póte sci inse, ca caderea academiei scientifice ar' derima deodata, ar' trage diosu pana in aduncine si edificiulu procletilorn de fii ai intunerecului cu dusmanii cei mai aprici si mai conjurati, cu judii si vendietorii interesteloru si ai culturei nationale romane, candu voru cutedia si cei dela potere a comite o crima cá acésta de **lesa malestate a natiunei romane!** — Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor!!! — Nu credemu, cá reginulu de acum, tocma alu boieriloru protipendati, se sufere catu de pucinu a se duce la tergu una scornitura cá acésta, care e in stare a preface tóte animele romane cele devotate binelui natiunei sale in focu si flacari nestingibili! — — — —

Varietati.

Nr. 64. Seri'a X.

Inscintiare.

Adunarea generala a Asociatiunei nationale din Aradu pentru cultur'a poporului romanu — conformu decisului directionale din 8 Maiu nou, a. c. Nr. 64, — se va tiené aici in Aradu, „in 25 Maiu, 6 Iuniu a. c. si urmatóriele dile“, la care ocasiune s'a dispusu arangiarea indatenatei petreceri nationale de saltu (balu), in favórea fondului acestei Asociatiuni.

Ceea ce aducemdose la cunosciinti'a onoratului publicu se invita cu tóta onórea p. t. membri ai Asociatiunei nóstre, cu acceea insemnare, ca programulu agendeloru pertractande se va publicá catu mai curundu in diuariele nationali.

Aradu 15 Maiu nou 1870.

Directiunea Asociatiunei nationale pentru cultur'a poporului romanu.

Ioane Popoviciu Desseannu m/p.,
directoru secundariu.

Petru Petroviciu m/p.,
notariu directiunalu.

— ? La Occidentu nu erá mai de locu cunoscuta cestiunea Transilvaniei facia cu Ungari'a. Precum, pana mai deunadi, francesi dintre cei mai invetiati ne luá pe noi dreptu turci, totu astfeliu si pe Transilvani'a nu o priviau decatu cá o provincia curatu ungurésca. Domnulu Perietzanu-Buzeu facú lumina in acésta cestiune, tractand'o cu rigóre si sciintia intr'o revista francesa. Acestu studiu alu dsale s'a publicatu acuma intr'o brosiura intitulata: „La Transylvanie et son union forcée avec la Hongrie“. Acésta opera se afla depusa la librariele Danielopulu si Georgie Ioanidu. Pretiulu este unu leu nou. Credemu, ca toti o se se intréca a si procurá acésta scriere, in care se tractéza o cestiune de celu mai mare interesu pentru noi romanii. —

„Pop. rom.“

Teatrulu nationale romanu

in sinulu Carpatiloru.

Cá respunsu la mai multe recuisitiuni din diverse parti Redactiunea e autorisata a pronuncia fratiloru romani din sinulu Carpatiloru, cumca

D. Matiu Millo,

care -si tiene de problema a vietiei sale a instrui delectandu de pe catedr'a artei sale, cá dramaturgu si artistu comicu, s'a induplecatu a remané astadata in sinulu Carpatiloru, spre a satisface espresseloru dorintie ale fratiloru sei din Transilvania, Ungari'a si Banatu.

D. Millo, care si in piesele representate pana acum in Brasiovu a doveditu una arte de atata perfectiune, incatu cu totu dreptulu merita rarulu nume de celebritate européna in artea sa, dimpreuna cu trup'a dsale, s'a decisu a porní din Brasiovu cam dupa 12 Iuniu c. n. la Sibiiu, unde dupa espres'a dorintia va produce vr'o 3—4 piese. Se póte, ca si la Fagarasiu, fiindu invitatu, se dè un'a séu dóue; dela Sibiiu va trece catra Clusiu si unde va fi invitatu in Transilvani'a de timpuriu, de unde va calatorí la Oradea mare, Aradu, Timisiór'a si Lugosiu, ma numai pe socotél'a spesseloru si la Marmati'a. Dsa vré astadata a se informa despre gustulu si trebuintiele publicului ciscarpatenu, pentru cá pe an. viit. se se scia intocmi conformu actualitatei starei si a aspiratiuniloru romaniloru de aici. Noi gratulamu fratiloru nostri multiamindu si dlui Millo in numele loru pentru acésta resolvare firma.

Mane in 2 se va repres. si „Soldatulu romanu“. Sambata „Prapasti'a Bucuresciloru“. —

Nagy Jakab,

m. renumitulu artistu séu orfeulu fluerei, dupa o calatoria de 7 ani, chiaru si prin Angli'a, unde a concertatu la curtea regésca, se afla reintorsu la familia in Brasiovu si in 3 Iuniu va da concertu de melodie nationali la „Pomulu verde“ cu conlucrarea capelei cetatione. —

Nr. 212/pres. 1870.

Publicatiune.

Comitetulu representativu permanentu alu comitatului Turdei -si va tiené siedinti'a cuartale la 14 Iuniu a. c. la 10 óre antemeridiane in opidulu Sz.-Reginu.

Agendele ei voru fi: publicare de legi, resolvirea ordinatiuniloru, a recuisitiuniloru din partea mai multoru autoritati vecine, precum si a mai multoru afaceri interne.

Deci toti acei membrii ai comitetului, cari locuiescu afara de comitatu, prin acésta suntu rogati a luá parte la memorat'a siedintia publica.

Turd'a in 20 Maiu 1870.

Dela comitele supremu alu comitatului Turdei.

3—3 Br. Georgiu Kemény m/p.,
comitele supremu.

Asudatulu pitióreloru

se póte vindecá in restimpu de 8 pana in 12 dile, fara cá patimasiulu se fia impedecatu dela ocuparea sa dilnica in restimpulu ce intrebuintiéza médiulócele curarei.

Medicamentele ce facu de lipsa la acésta se afla la d. Fabik apotecariu in Brasiovu; Carl Müller apotecariu in Sibiiu; Hermann Krauss negotiatoriu in Fagarasiu; Binder apotecariu in Clusiu; Albert Jeney apotecariu in Tergulu Muresiu; Mauritiu de Biró apotecariu in Alb'a Iulia; Riszdörfer apotecariu in Bucuresci.

Comandari deadreptulu se efectuéza indata cu intórcerea postei de catra comerciantu **M. Herz** in Presmeru (Tartlau) langa Brasiovu g. 1—12

Redactoru respundietoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.